

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț din 05 august 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, declarat de avocatul Ghenadie Odobescu în numele inculpatului

Galunca Alexandr Valeri, născut la 25 septembrie 1982, originar din or. Ocnița, domiciliat r-nul Edineț, or. Cupcini, str. Chișinăului 2.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.11.2013 - 05.08.2014;

Instanța de apel: 02.09.2014 - 13.05.2015;

Instanța de recurs: 19.11.2015 - 03.02.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 05 august 2014, Alexandr Galunca a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 4000 unități convenționale, echivalentul a 80000 lei, cu privarea de dreptul de a deține funcții de conducere în întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de forma organizatorico-juridică și de tipul de proprietate, pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Alexandr Galunca în beneficiul statului prejudiciul material în sumă de 174246,00 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt, că în perioada de timp de la 01.12.2012 pînă la 07.02.2013, Alexandr Galunca, fiind administratorul SRL „Amfibia”, c/f 1009604004277, cu sediul amplasat pe adresa s. Șofrîncani, r-nul Edineț, a comercializat cherestea netivită în cantitate de 553,1 m³ și lemn brut în cantitate de 71,2848 m³, în sumă totală de 1045479,00 lei, date care nu au fost incluse în evidența contabilă a SRL „Amfibia”, tăinuind tranzacțiile indicate, adică tăinuind obiectul impozabil.

În conformitate cu art. 115 Cod fiscal, Alexandr Galunca - administratorul SRL „Amfibia”, a fost obligat să prezinte declarația privind TVA pentru perioada fiscală cu declararea sumei de 174246,00 lei, însă acesta s-a eschivat de la declararea obiectului impozabil, prin ce statului i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă totală de 174246,00 lei.

3. ***Avocatul Ghenadie Odobescu în numele inculpatului***, a contestat sentința cu apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, deoarece fapta nu a fost săvîrșită de inculpat.

În motivarea cerințelor, apărarea a invocat, că prima instanță a adoptat o sentință ilegală și neîntemeiată, acțiunile inculpatului fiind incorect calificate, nu a fost determinat subiectul infracțiunii, toate probele pe dosar au fost interpretate neobiectiv și numai în folosul acuzării, prin ce a fost încălcat principiul prezumției nevinovăției garantat de art. 21 Constituția Republicii Moldova.

A susținut că, acțiunile inculpatului au fost calificate incorect la urmărirea penală, idee ce a fost preluată de instanță, cu toate că aceasta urma să fie făcută cu deosebită strictețe în cazul condamnării unei persoane pentru săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, fără a fi luate în considerație probele prezentate de apărare, prin ce a îngrădit accesul inculpatului la justiție.

Urmărirea penală a avut un caracter pârținitor și unilateral, iar procesul în ansamblu nu a fost unul contradictoriu, partea apărării a fost lăsată într-o poziție defavorabilă și împiedicată de a-și exercita atribuțiile, fapt ce este incorect într-un proces legal și toate acestea au fost preluate și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în fond.

Din învinuirea înaintată nu este clar ce faptă a săvârșit persoana fizică Alexandr Galunca și de ce anume el a fost tras la răspundere penală, dar nu persoana juridică SRL „Amfibia”, totodată ordonanța de învinuire nu conține exigențele prevăzute la art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece toate acțiunile enumerate în partea descriptivă a ordonanței nu puteau fi săvârșite de o persoană fizică.

La fel, conform învinuirii *„administratorul SRL „Amfibia” a comercializat chereștea ..., date care nu au fost incluse în evidența contabilă a SRL „Amfibia”, tăinuind tranzacțiile indicate, adică tăinuind obiectul impozabil”*, însă potrivit art. 14 alin. (1) Cod fiscal, obiect impozabil și tranzacție nu sunt lucruri identice, după cum afirmă acuzatorul, ori obiectul impunerii este venitul dar nu tranzacția și dacă a fost ascunsă tranzacția, nu înseamnă că a fost ascuns obiectul impozabil.

A mai menționat că, în învinuire are loc un joc de cuvinte *„administratorul SRL „Amfibia” a fost obligat să prezinte declarația TVA..., însă Alexandr Galunca s-a eschivat de la declararea obiectului impozabil...”* ori, declarația pe venit în cazul dat o prezintă persoana juridică SRL „Amfibia”, dar nu persoana fizică Alexandr Galunca, susținând că, urmează a se face diferență între persoana fizică Alexandr Galunca și persoana juridică SRL „Amfibia”, ultima fiind proprietarul bunurilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, pronunțată integral la 05 iunie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al coroborării lor, just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Alexandr Galunca în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Respingând apelul, instanța a menționat că, subiect al infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal - evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor poate fi atât persoana fizică, cât și persoana juridică.

Conform informației eliberate de Camera Înregistrării de Stat nr. 64 din

02.05.2013 rezultă, că administratorul SRL „Amfibia”, c/f 1009604004277, înregistrată în registrul de Stat al întreprinderilor la 27.11.2009, este Alexandr Galunca, care este asociat unic al întreprinderii.

Astfel, instanța de apel a constatat, că inculpatul Alexandr Galunca avînd calitatea de unic asociat și conducător al SRL „Amfibia”, era investit cu atribuții în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, fiind responsabil și de ținerea contabilității și raportarea financiară, precum și de întocmirea și prezentarea în termen a dărilor de seamă fiscale, a rapoartelor financiare și a celor anuale, precum și respectarea legislației fiscale.

Totodată, în cadrul persoanei juridice actele vizînd ducerea evidenței contabile, autentificarea acestora, prezentarea ei la organele fiscale sunt realizate de către conducătorii întreprinderii, instituției și organizației (în virtutea funcțiilor administrative, de dirijare).

Instanța de apel a specificat că, corect a fost constatat că Alexandr Galunca - administratorul SRL „Amfibia” întrunește calitățile subiectului special - persoană fizică, din care considerente, corect a fost tras la răspundere penală pentru săvîrșirea infracțiunii de evaziune fiscală, prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

5. Avocatul Ghenadie Odobescu în numele inculpatului, la 15 iulie 2015, în temeiul pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărîrile menționate, solicitînd casarea acestora cu pronunțarea unei hotărîri de achitare din lipsa în acțiunile lui Alexandr Galunca a elementelor constitutive a infracțiunii incriminate, invocînd aceleași motive ca și în apel.

6. Asupra recursului declarat de apărare, a depus referință procurorul, care s-a expus pentru respingerea acestuia, invocînd că în recurs se solicită reaprecierea probelor care, însă, nu constituie temei ce se regăsește în prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar temeiul invocat de recurent nu și-a găsit confirmare.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția cînd întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizînd materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform

procesului-verbal din 13 mai 2015 (*f.d.57, vol.II*), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului Ghenadie Odobescu și a inculpatului Alexandr Galunca, cu înștiințarea lor despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 05 iunie 2015.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 06 iunie 2015 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 08 iulie 2015, iar recursul ordinar declarat de avocatul Ghenadie Odobescu în numele inculpatului a fost declarat la 15 iulie 2015, prin urmare, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

Avînd în vedere că, în situația cînd instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărîrii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel.

Astfel, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu în numele inculpatului Alexandr Galunca, este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ghenadie Odobescu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, în cauza penală în privința lui *Galunca Alexandr Valeri*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 martie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev